

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ
акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів
за напрямом підготовки
6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія
у Київському університеті імені Бориса Грінченка

Згідно з Положенням про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 № 978 (із змінами), та наказом Міністерства освіти і науки України від 13.05.2016 № 960л експертна комісія у складі:

Соляник Алла Анатоліївна – завідувач кафедри документознавства та книгознавства Харківської державної академії культури, доктор педагогічних наук, професор, голова комісії;

Бачинська Надія Анатоліївна – завідувач кафедри книгознавства і бібліотекознавства Київського національного університету культури і мистецтва, кандидат педагогічних наук, доцент
у період з 18 травня по 20 травня 2016 року включно безпосередньо у Київському університеті імені Бориса Грінченка провела акредитаційну експертизу діяльності названого закладу щодо підготовки бакалаврів за напрямом 6.020102 *Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія*.

Під час акредитаційної експертизи було перевірено первинні документи і фактичні дані, які підтверджують загальні відомості про Київський університет імені Бориса Грінченка як заклад освіти, його кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне, наукове та інформаційне забезпечення щодо підготовки бакалаврів за напрямом 6.020102 *Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія*.

У результаті проведеної акредитаційної експертизи комісія встановила:

1. Загальна характеристика

Київський університет імені Бориса Грінченка (далі – Університет) підпорядковується виконавчому органу Київської міської ради (Київській міській державній адміністрації).

Форма власності – комунальна.

Юридична адреса Університету: 04053, м. Київ, вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2.

Ідентифікаційний код: 02136554

Організаційно-правова форма: комунальна організація (установа, заклад).

Тип навчального закладу: університет.

Ректор Університету – Огнев'юк Віктор Олександрович, доктор філософських наук, професор, академік НАПН України.

Організаційна структура, види діяльності Університету відповідають його Статуту і Концепції діяльності. На сьогоднішній день освітні послуги Університет надає згідно з ліцензією Міністерства освіти і науки України: серія АЕ № 636821 від 19.06.2015.

Експертна комісія перевірила оригінали і констатує наявність в Університеті таких документів:

– Статуту, ухваленого рішенням Київської міської ради від 08.10.2015 № 132/2035 і зареєстрованого Головним управлінням юстиції міста Києва від 28.10.2015 № 10741050021034392;

– Витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань від 10.02.2016;

– Довідки про внесення вищого навчального закладу до Державного реєстру навчальних закладів України (реєстрація № 11-Д-775 від 04.06.2010);

– ліцензій, що стосуються попередніх періодів діяльності навчального закладу;

– чинної ліцензії, відповідно до якої Університет здійснює свою діяльність: серія АЕ № 636821 від 19.06.2015.

– сертифікатів про акредитацію напрямів та спеціальностей відповідно до ліцензії.

Комісія з'ясувала, що підготовка здобувачів вищої освіти у Київському університеті імені Бориса Грінченка здійснюється за усіма рівнями вищої освіти. Університетом узгоджено з Міністерством освіти і науки України перелік спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензовані обсяги підготовки (Акт узгодження від 14.12.2015 р.).

Підготовка бакалаврів за напрямом *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* здійснюється в Гуманітарному інституті Київського університету імені Бориса Грінченка.

У п'яти інститутах та Університетському коледжі, що входять до структури Університету, згідно форми 2-3 НК, навчається 8556 осіб, з них: за денною формою навчання – 6417 осіб (бюджет – 3355, контракт – 3062), за заочною формою – 2139 (бюджет – 204, контракт – 1935).

Освітній процес в Університеті, його методичний супровід та наукові дослідження забезпечують 39 кафедр, 9 циклових комісій, 5 науково-дослідних лабораторій та 17 науково-методичних центрів, а це – 1096 осіб професорсько-викладацького складу (918 осіб, які працюють за основним місцем роботи, та 178 осіб, які працюють на засадах сумісництва). Із загальної кількості викладачів: 86 докторів наук, з них 62 штатних; 357 кандидатів наук, з них 288 штатних. Загалом викладачів із науковими ступенями та вченими званнями нараховується 443 особи.

Наукова робота в Київському університеті імені Бориса Грінченка здійснювалася відповідно до загальноуніверситетської наукової теми «Філософські, освітологічні та методичні засади компетентнісної особистісно-професійної багатoproфільної університетської освіти» (реєстраційний номер 0110u006274).

У Київському університеті імені Бориса Грінченка функціонує аспірантура як з відривом, так і без відриву від виробництва, за 22 науковими спеціальностями та докторантура за 6 науковими спеціальностями.

Також в Університеті функціонують 8 спеціалізованих вчених рад зі спеціальностей:

07.00.01 – історія України та 07.00.02 – всесвітня історія;

09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії; 09.00.11 – релігієзнавство;

10.02.04 – германські мови та 10.02.15 – загальне мовознавство;

10.01.01 – українська література та 10.01.06 – теорія літератури;

13.00.02 – теорія та методика навчання (українська мова);

13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки;

13.00.05 – соціальна педагогіка та 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти;

19.00.07 – педагогічна та вікова психологія.

У 2010 році було створено Раду молодих учених, яка об'єднала на основі спільних наукових інтересів аспірантів, докторантів, молодих учених і фахівців Університету віком до 35 років.

Важливим аспектом діяльності Університету є залучення студентів до наукової роботи. Студентське наукове товариство об'єднує понад 40 наукових секцій, гуртків, проблемних груп.

Для підтримки прав та інтересів студентів Університету активно функціонують органи студентського самоврядування, що забезпечує участь студентів у підготовці та реалізації рішень, які стосуються життєдіяльності Університету та його підрозділів. Робота в органах студентського самоврядування дозволяє студентам розкрити свій потенціал, реалізувати власні здібності, навчати приймати рішення і аналізувати результати, сприяти соціальному і творчому зростанню особи.

Особлива увага приділяється розширенню міжнародної співпраці з вищими навчальними закладами та іншими установами країн Європи з метою

реалізації положень Болонського процесу щодо мобільності студентів та науково-педагогічних працівників. Авторитет Університету визнано на міжнародному рівні через вступ до Міжнародної асоціації університетів (2012) та Європейської асоціації університетів (2013), підписання 40 двосторонніх угод з університетами Німеччини, Швейцарії, Франції, Італії, Іспанії, США, Польщі, Туреччини, Китаю, Болгарії, Словаччини, Греції, Чехії, Росії, Білорусі, Казахстану та ін. Також Київський університет імені Бориса Грінченка впроваджує спільні проекти з такими міжнародними організаціями, як: Світовий банк, Ко-Серв Інтернешнл, Британською Радою в Україні, Альянсом Програми сприяння зовнішньому тестуванню (USETI), Науково-дослідницьким центром «Райан» та ін.

За підтримки Європейської комісії в Університеті впроваджуються такі міжнародні проекти: «Міжнародна науково-дослідницька мережа з вивчення та розробки нових технологій і методів для інноваційної педагогіки в галузі ІКТ, електронного навчання та міжкультурних компетенцій (IRNet)» (PIRSES-GA-2013-612536, Сьома рамкова програма (FP7)); «Розвиток системи вбудованих курсів за допомогою інноваційних віртуальних підходів для інтеграції дослідження, освіти і виробництва в Україні, Грузії, Вірменії» (544091-TEMPUS-1-2013-1-BE-TEMPUS-JPCR, програма Темпус (TEMPUS)); «Освіта задля розвитку лідерства, інтелекту і таланту» (544343-2013-LT-SMHES, програма Темпус (TEMPUS)). Широко практикуються гостьові лекції викладачів зарубіжних університетів, мобільність професорсько-викладацького складу та студентів.

Висновок. Експертна комісія констатує, що діяльність Київського університету імені Бориса Грінченка відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України, а подані на акредитаційну експертизу документи є достовірними та повними за обсягом.

2. Формування контингенту студентів

Формування контингенту студентів базується на системній профорієнтаційній діяльності Київського університету імені Бориса Грінченка та Гуманітарного інституту як його складової.

Контингент студентів за напрямом підготовки 6.020102 «*Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія*» формується з осіб, які мають повну загальну середню освіту.

Набір на навчання до Університету здійснюється відповідно до «Правил прийому до Київського університету імені Бориса Грінченка», які розробляються щорічно, погоджуються, затверджуються та оприлюднюються в установленому порядку.

В Університеті склалася певна система профорієнтаційної роботи. Функціонує Науково-методичний центр доуніверситетської підготовки і професійної орієнтації, який надає вступникам можливість поглибити знання з різних навчальних дисциплін, ліквідувати прогалини та підготуватися до зовнішнього незалежного оцінювання. До складу слухачів курсів доуніверситетської підготовки зараховуються учні випускних класів загальноосвітніх навчальних закладів, ліцеїв, гімназій, а також випускники минулих років. Набір слухачів на підготовчі курси здійснюється з вересня поточного року у декілька етапів.

Одним з напрямків профорієнтаційної роботи є підготовка і публікація рекламних оголошень в засобах масової інформації (інформацію про Університет публікують у таких газетах, як «Передмістя», «На допомогу Вам», «Метро», «Aviso-Kiev», а також у журналі «Работа и учеба»). Крім цього, інформація про Київський університет імені Бориса Грінченка розміщується на інтернет-сайтах (сайт «АНКОЛ») та в ефірі радіостанції 98 FM «Радіо Київ». Активна профорієнтаційна робота ведеться в соціальних мережах Вконтакте, Facebook, Instagram, Twitter, Youtube. Вагоме місце у профорієнтаційній роботі займає розповсюдження рекламних буклетів, розміщення зовнішньої реклами та реклами в метро. Детальна інформація про правила прийому, документи для

вступу, напрями та спеціальності представлена на офіційному сайті Київського університету імені Бориса Грінченка (<http://www.kmpu.edu.ua>) у розділі «Вступникам».

З профорієнтаційною метою проводяться зустрічі з випускниками ЗНЗ м. Києва та Київської області, під час яких викладачі та студенти-старшокурсники знайомлять школярів з інформацією про Університет. Поширення інформаційно-рекламних матеріалів Київського університету імені Бориса Грінченка про навчання в Університеті відбувається на шкільних, міських і республіканських предметних олімпіадах, під час проходження студентами виробничих практик тощо. Також протягом року для абітурієнтів проводяться консультації з профорієнтації та надаються відповідні рекомендації щодо обрання професії.

Важливим елементом профорієнтаційної роботи є проведення Днів відкритих дверей, на які запрошуються випускники ЗНЗ м. Києва. У такі дні в актових залах навчальних корпусів відбуваються зустрічі з адміністрацією Університету, членами приймальної комісії, завідувачами кафедр та студентами, презентується концертна програма. Майбутні вступники мають можливість ознайомитися з правилами прийому до Університету, отримати відповіді на актуальні питання, що стосуються прийому, особливостей навчання, характеристики тієї чи іншої спеціальності. Організовано роботу консультативного пункту, завданням якого є надання довідково-інформаційних та психолого-педагогічних консультацій. Пропонуються характеристики-анотації спеціальностей, за якими здійснюється освітня діяльність. Однією з форм профорієнтаційної роботи є проведення «персональних» Днів відкритих дверей. Для вступників у зручний для них час проводиться індивідуальна екскурсія Університетом і зустріч з працівниками Університету, що працюють зі студентами спеціальності, яка цікавить вступників.

Поінформованість майбутніх вступників значно підвищилася завдяки реалізації Університетом за підтримки Голови Київської міської адміністрації соціального проекту «З Києвом і для Києва», спрямованого на формування

позитивного соціокультурного середовища столиці та популяризацію Університету.

Висновок. Формування контингенту студентів за напрямом *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* у Київському університеті імені Бориса Грінченка здійснюється цілеспрямовано, системно і відповідно до нормативних вимог.

3. Зміст підготовки

Підготовка бакалаврів за напрямом *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* здійснюється відповідно до документів, затверджених та погоджених у встановленому порядку: освітньо-кваліфікаційної характеристики, освітньо-професійної програми та засобів діагностики якості вищої освіти з варіативними складовими, розробленими відповідно до Методичних рекомендацій з розроблення складових галузевих стандартів вищої освіти (компетентнісний підхід); навчального плану, складеного за типовою формою, рекомендованою МОН України.

Комісія провела експертизу навчального і робочого навчального планів з напрямку, що акредитується, і підтверджує повну їх відповідність освітньо-професійній програмі та чинним нормативно-правовим вимогам. Навчальний план побудовано за принципами цілісності, логічної послідовності, комплексності, раціонального поєднання теоретичного навчання і практичної підготовки.

Враховуючи сучасні тенденції у вищій освіті, вимоги Закону України «Про вищу освіту» (2014 р.), випусковою кафедрою підготовлено новий освітній профіль підготовки бакалаврів за напрямом *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія*, що ґрунтується на новій парадигмі вищої освіти, є за своїм характером студентоцентрованим і запроваджений у роботу з 2015-2016 навчального року. Зокрема, новий освітній профіль передбачає більшу варіативність навчання (25% навчальних дисциплін студент обирає на власний розсуд), практико-орієнтоване навчання, посилення уваги до самостійної роботи студентів, поліпшення її організаційного й методичного забезпечення, удосконалення системи моніторингу якості фахової підготовки,

зокрема методик і механізмів об'єктивного вимірювання рівня сформованості фахових компетентностей.

Новий освітній профіль підготовки бакалаврів за напрямом *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* забезпечує фундаментальну теоретичну і практичну підготовку кваліфікованих кадрів для виконання професійних завдань творчого та науково-дослідницького характеру; готує випускників до самостійної творчої та дослідницької діяльності.

Фахові компетентності та результати навчання, відображені в освітньому профілі програми бакалавра книгознавства, бібліотекознавства і бібліографії, цілком відповідають вимогам до фахівців бібліотечно-інформаційної сфери, у яких є потреба на сучасному ринку праці: бібліотекаря, бібліографа, зберігача фондів, комплектатора та ін. Бакалавр книгознавства, бібліотекознавства і бібліографії підготовлений для продовження освіти в магістратурі за спеціальністю: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа.

Висновок. Комісія зазначає, що зміст підготовки бакалаврів за напрямом *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України і забезпечує належний рівень підготовки студентів.

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу

Організація освітнього процесу в Університеті здійснюється на підставі Закону України «Про вищу освіту», нормативних актів МОН України, «Тимчасового положення про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка» (наказ № 60 від 27.02.2015), чинного з 01.09.2015, та інших нормативних документів. Положення про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка розроблене у відповідності до нового Закону України «Про вищу освіту», є інноваційним за своїм характером, прогресивним за підходами, спрямоване на розбудову демократичних процесів в Університеті.

Науково-педагогічний персонал Університету значну увагу приділяє модернізації навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності. В освітньому процесі ефективно використовуються мультимедійні засоби, в т.ч. комп'ютерна техніка та інтерактивні Smart-дошки.

Для підготовки бакалаврів за напрямом *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* розроблено:

- навчальні та робочі навчальні програми дисциплін;
- плани семінарських і практичних занять, завдання для лабораторних робіт;
- методичні матеріали до проведення семінарських та практичних занять, написання курсових робіт;
- дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у т.ч. з використанням ІКТ);
- списки рекомендованої літератури (основної і додаткової);
- пакети комплексних контрольних робіт;
- наскрізну програму практики та програми всіх видів практик;
- методичне забезпечення атестації;
- критерії оцінювання знань і вмінь студентів.

Усі зазначені складові навчально-методичного комплексу погоджено та затверджено з додержанням чинних нормативних вимог Міністерства освіти і науки України.

Особливе місце в навчальному процесі займає практика як засіб закріплення теоретичних знань та опрацювання практичних навичок студентів, що є вагомою складовою системи навчання в Університеті. Практична підготовка в Київському університеті імені Бориса Грінченка організовується відповідно до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України. До керівництва практикою студентів залучаються досвідчені викладачі випускової кафедри.

Всі види практики, передбачені навчальним планом підготовки бакалаврів за напрямом *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і*

бібліографія, проходять на базі провідних бібліотек України. Зокрема, студентів приймають Національна парламентська бібліотека України, Національна історична бібліотека України, Державна науково-технічна бібліотека України, Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О Сухомлинського, Державна бібліотека України для юнацтва, Наукова бібліотека імені М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Науково-технічна бібліотека імені Г. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут», Публічна бібліотека імені Лесі Українки м. Києва, Центральна районна бібліотека імені М.Є. Салтикова-Щедрина Печерського району.

Важливою базою практики для студентів напряму є власна Наукова бібліотека Університету – сучасний інформаційно-комунікаційний та ресурсний центр, де практиканти мають можливість закріпити теоретичні знання, сформувати вміння і навички роботи з електронним каталогом в АБІС ІРБІС, електронним репозиторієм EPrints, інституційним репозиторієм. Унікальною можливістю є робота з електронними повнотекстовими колекціями EBSCO. Студенти також активно залучаються до процесів штрих-кодування фонду бібліотеки Університету, впровадженого останніми роками з метою введення електронної документовидачі, що сприяє їх ознайомленню з найсучаснішими бібліотечно-інформаційними технологіями.

Практика із спеціалізації забезпечується провідними видавництвами (Національне видавництво України «Веселка», спеціалізоване видавництво ділової літератури «Баланс Бізнес Букс», видавництва «Білий тигр», «К.І.С.» «Лаурус», «Родовід», типографія Вольф та ін.). Особливе місце серед баз практики посідає власне видавництво «Університет» Київського університету імені Бориса Грінченка.

Студенти напряму підготовки *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* також мають унікальну можливість пройти практику в науковій установі у сфері видавничої справи та інформаційної

діяльності – Державній науковій установі «Книжкова палата імені Івана Федорова», яка виконує функції Державного архіву друку України.

Після завершення навчання бакалаври проходять атестацію відповідно до Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Київському університеті імені Бориса Грінченка від 27.02.2015 № 58. До складу екзаменаційної комісії, крім науково-педагогічних працівників Університету, обов'язково входять представники роботодавців.

Методичне забезпечення атестації відповідає нормативним вимогам. Навчальним планом підготовки бакалаврів за напрямом *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* передбачено комплексний екзамен з книгознавства, бібліотекознавства та бібліографознавства і комплексний екзамен зі спеціалізації. Випусковою кафедрою розроблені та затверджені програми комплексних екзаменів.

Ефективне забезпечення навчально-методичної роботи здійснюється шляхом використання не тільки традиційних джерел – підручників, навчально-методичних посібників тощо, а й широкого використання електронних публікацій, в т.ч. і викладачів Університету, які розміщені в університетському репозиторії. Студентам доступні всі навчальні та наукові публікації через внутрішню мережу. На сьогодні всі курси, які викладаються за навчальним планом, мають розроблені методичні рекомендації, програми проміжного та підсумкового контролю знань. Для бакалаврів напряму *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* викладачами розроблена низка електронних навчальних курсів та модулів, що розміщені в ресурсному центрі Гуманітарного інституту та в університетській системі електронного навчання. Зокрема, студенти мають можливість працювати з електронними навчальними курсами та їх частинами з книгознавства та історії книги, аналітико-синтетичної обробки документів, бібліографічної діяльності, документознавства, організації книгорозповсюдження тощо. Розроблені в системі Moodle електронні навчальні курси та їх частини перш за все

зорієнтовані на індивідуальне оволодіння студентами навчальним матеріалом як самостійно, так і у повноцінному дистанційному форматі.

Висновок. Рівень організаційного та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу відповідає чинним нормативним вимогам щодо якісної підготовки бакалаврів за напрямом *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія*.

5. Кадрове забезпечення освітнього процесу

Освітній процес за напрямом *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* забезпечують науково-педагогічні працівники таких кафедр: реклами і зв'язків з громадськістю (випускова); української мови; історії України; англійської мови; філософії; фізичного виховання; загальної, вікової та педагогічної психології; управління; анатомії і фізіології людини; інформаційних технологій і математичних дисциплін; української літератури і компаративістики; світової літератури; всесвітньої історії; теорії та історії педагогіки; методики суспільно-гуманітарної освіти та виховання; фінансів та економіки; правознавства; журналістики та нових медіа; перекладу.

Загалом підготовку бакалаврів здійснюють 47 науково-педагогічних працівників (42 на постійній основі), з них: докторів наук, професорів – 17, кандидатів наук, доцентів – 27.

Випусковою для бакалаврів за напрямом *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* у Київському університеті імені Бориса Грінченка є кафедра реклами і зв'язків з громадськістю. До складу випускової кафедри входить 28 науково-педагогічних працівників (21 на постійній основі), з них: докторів наук, професорів – 4; кандидатів наук, доцентів – 19. Очолює кафедру кандидат педагогічних наук, доцент Горбенко Галина Василівна, яка працює на штатних засадах. Завідувач кафедри є автором більше 20 наукових і навчально-методичних праць, довідкового видання «Абетка соціальних комунікацій» та сертифікованого електронного навчального курсу з дисципліни

«Історія реклами»; бере активну участь у міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях і семінарах. Під керівництвом Горбенко Г.В. на кафедрі створено Клуб соціальних комунікацій, який надає студентам можливість спілкуватись з провідними фахівцями у галузі, а також розробляти проекти для участі у фестивалях всеукраїнського та міжнародного рівнів.

Освітній процес підготовки бакалаврів за напрямом *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* також забезпечують викладачі кафедри – члени Української бібліотечної асоціації Воскобойнікова-Гузева О.В., Прокопенко Л.С., Сошинська В.Є. Доктор наук із соціальних комунікацій, старший науковий співробітник, керівник освітньої програми з напрямку підготовки *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* Воскобойнікова-Гузева О.В. поглиблює дослідження стратегічного розвитку бібліотечно-інформаційної сфери світу та України, вивчає проблеми комунікаційної діяльності бібліотечних та інформаційних установ. Кандидат культурології Макарова М.В. опановує наукову проблеми компетентнісного підходу до підготовки бакалаврів з книгознавства, бібліотекознавства і бібліографії, книги і читача в умовах громадянського суспільства та сучасних цивілізаційних викликів. Кандидат історичних наук, доцент Прокопенко Л.С. досліджує проблеми міжнародного співробітництва у бібліотечно-інформаційній сфері та проблеми розвитку національної бібліографії у різних країнах світу. Кандидат наук із соціальних комунікацій Сошинська В.Є. вивчає проблеми професійної комунікації фахівців сфери соціальних комунікацій, бібліотечно-інформаційної зокрема.

Експертна комісія перевірила наявність трудових книжок, дипломів про базову вищу освіту, дипломів про науковий ступінь та атестатів про присвоєння вченого звання в особових справах науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітню діяльність за напрямом *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія*, та встановила, що базова освіта та рівень кваліфікації науково-педагогічних працівників відповідають дисциплінам

навчального плану, що ними викладаються. Загальне педагогічне навантаження докторів і кандидатів наук не перевищує 600 годин.

В Університеті постійна увага приділяється підвищенню кваліфікації науково-педагогічних працівників, використовуються різні форми підвищення педагогічної майстерності: курси підвищення кваліфікації, семінари, тренінги, участь у роботі міжнародних семінарів, навчання в аспірантурі, стажування у споріднених ВНЗ (у т.ч. зарубіжних), робота над дисертаціями.

Викладачі кафедр пройшли навчання на спеціалізованих курсах «Електронне дистанційне навчання на базі платформи Moodle», «Організація проведення занять з використанням Smart-board» з метою ефективного впровадження в освітній процес сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, засобів дистанційного навчання та електронного тестування. Проводиться системне підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників для вдосконалення інформаційно-комунікаційної компетентності: методологічні та практичні семінари, бар-кампи, групові та індивідуальні заняття, консультації тощо. Основними темами навчання є: «Корпоративна пошта: особливості, переваги, ефективне використання; ознайомлення з основними сервісами Google, їх функціями і можливостями»; «Використання основних сервісів Google у професійній діяльності»; «Створення та редагування документів у середовищі Google Drive»; «Хмарні сервіси»; «Спільний доступ до документів, групова робота з документами»; «Створення опитувальників, аналіз та представлення відповідей». У рамках загальноуніверситетської системи підвищення кваліфікації науково-педагогічні працівники кафедр пройшли навчання з інформаційно-комунікаційних технологій, результатами якого стали власні електронні навчальні курси (ЕНК) на базі платформи Moodle з фахових дисциплін навчального плану напряму 6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія.

Упродовж 2015 року в рамках підвищення кваліфікації всі викладачі випускової кафедри пройшли тренінги з лідерства, а також відвідали семінари «Сучасні методичні підходи до навчання студентів», «Навчання на

дослідницькій основі: теорія і практика», «Міжнародні стандарти наукових публікацій», «Використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі», «Створення електронних навчальних курсів», «Заповнення е-портфоліо та власних профілів у соціальних та наукових мережах», «Лідерство-служіння» та інші.

У лютому-квітні 2016 року викладачі кафедри – доктор наук із соціальних комунікацій, старший науковий співробітник, керівник освітньої програми з напрямку підготовки *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* Воскобойнікова-Гузєва О.В., кандидат історичних наук, доцент Прокопенко Л.С. і кандидат наук із соціальних комунікацій Сошинська В.Є. – пройшли навчання у рамках освітнього проекту з підвищення кваліфікації «Програма «Стратегії розвитку» для бібліотекарів», організованого Києво-Могилянською бізнес-школою спеціального для членів Української бібліотечної асоціації.

Викладачі кафедри є активними членами Української бібліотечної асоціації. Впродовж 2015-2016 рр. стали учасниками семінарів і тренінгів, організованих для бібліотечних фахівців Асоціацією спільно з Гете-інститутом в Україні, а саме: «Організація приміщення бібліотеки відповідно до нових функцій» (26 лютого 2015 р.), «Практична медіаграмотність» (23 квітня 2015 р.), «Публічні виступи: засоби і практика» (21 травня 2015 р.), «Сервіс Prezi.com. Інструкція для користувача» (17 грудня 2015 р.), «Оцінка результатів діяльності бібліотеки та форми професійної мотивації бібліотекарів» (28-29 лютого 2016 р.) та ін.

Фахове зростання викладачів в Університеті забезпечується також удосконаленням іншомовної компетенції, зокрема вивченням наукової англійської мови під керівництвом висококваліфікованих викладачів кафедри англійської філології.

Висновок. Кадрове забезпечення напрямку підготовки *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* в Київському університеті імені Бориса Грінченка відповідає нормативним вимогам, а наведена в звіті про акредитаційний самоаналіз інформація про кадрове забезпечення достовірна.

6. Наукова діяльність

З метою забезпечення ефективності освітнього процесу за напрямом *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* щодо формування необхідних професійних компетентностей бібліотекаря, бібліографа кафедри реклами і зв'язків з громадськістю здійснюється планомірна науково-дослідна робота, що корелюється із темою наукової роботи Гуманітарного інституту «Гуманітарні пріоритети сучасної університетської освіти», яка є складовою загальноуніверситетської теми «Філософські, освітологічні та методичні засади компетентнісної особистісно-професійної багатoproфільної університетської освіти» (реєстраційний номер №0110u006274).

Відповідно до наукової теми Гуманітарного інституту та комплексної наукової теми Університету науково-педагогічні працівники кафедри реклами і зв'язків з громадськістю розробляють тему «Формування моделі майбутнього фахівця сфери соціальних комунікацій в умовах багатoproфільної університетської освіти». Ця тема, зокрема, охоплює коло проблематики з підготовки фахівців з книгознавства, бібліотекознавства і бібліографії за темою «Бібліотечно-інформаційна освіта у культурному вимірі гуманітарного простору України».

Згідно з планами розвитку випускової кафедри головними завданнями діяльності професорсько-викладацького складу щодо проведення науково-дослідної роботи є її відповідність перспективним напрямам сучасної науки, актуальним бібліотечно-інформаційним питанням, серед яких особливе посідає коло проблематики з підготовки фахівців з книгознавства, бібліотекознавства і бібліографії.

Викладачі випускової кафедри оприлюднюють результати своїх наукових досліджень на міжнародних, всеукраїнських, міжвузівських і обласних наукових конференціях та семінарах. Зокрема лише впродовж 2015 року науково-педагогічні працівники випускової кафедри взяли участь у роботі таких міжнародних конференцій: Міжнародний науковий інтернет-симпозіум

«Криза як рушій амбівалентних змін крізь призму медіа» (Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки, м. Луцьк, 20-27 лютого 2015 р.); Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми сучасної освіти та науки в контексті євроінтеграційного поступу» (Луцький інститут розвитку людини Університету «Україна», м. Луцьк, 2-3 квітня 2015 р.); II Міжнародна наукова конференція молодих вчених «Вплив нових медіа: міждисциплінарний підхід» (Національний університет «Одеська юридична академія», м. Одеса, 24-25 квітня 2015 р.); Науково-практична конференція з міжнародною участю «Бібліотечні цінності в епоху сучасних інформаційних технологій» (Національна наукова медична бібліотека України, бібліотека Буковинського державного медичного університету, м. Чернівці, 14-15 травня 2015 р.); Міжнародна конференція з обміну досвідом «Эволюция библиотек в современном обществе: прогрессивный опыт и вызовы будущего», м. Ніда, Литва, 20–22 травня 2015 р.); Міжнародна наукова конференція «Аналіз та інтерпретація тексту у світлі сучасних методологій» (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк, 28-30 червня 2015 р.); VIII Міжнародна науково-практична конференція «Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології XXI століття» (м. Одеса, 10-12 вересня 2015 р.); Всеукраїнська (з міжнародною участю) науково-практична конференція «Архіви – наука – суспільство: шляхи взаємодії» (Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Спілка архівістів України, м. Київ, 21-22 травня 2015 р.); Міжнародна наукова конференція «Бібліотека – Наука – Комунікація» (Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського, Асоціація бібліотек України, Рада директорів бібліотек та інформаційних центрів-членів МААН, м. Київ, 6–8 жовтня 2015 р.); Міжнародний семінар в серії «NOWA BIBLIOTEKA» «Нові концепції – нова бібліотека. Практичні приклади з чотирьох європейських країн» (Бібліотека Народова у Варшаві, Польща, 27 жовтня 2015р.) та ін.

У листопаді 2014 р. кафедра провела Міжнародну науково-практичну конференцію: «Соціальні комунікації в інтеркультурному просторі: міжконтинентальний діалог» в якій взяли участь представники з України, Туреччини, Азербайджану, Білорусі, Нідерландів та Польщі.

Випускова кафедра має наукові та науково-методичні зв'язки з Національною бібліотекою України імені В.І. Вернадського НАН України, Національною парламентською бібліотекою України, Українським науково-дослідним інститутом архівної справи та документознавства, Одеським національним політехнічним університетом, Рівненським державним гуманітарним університетом, Національною історичною бібліотекою України, Національною науковою медичною бібліотекою України, Українською бібліотечною асоціацією тощо.

Триває робота над упорядкуванням підручників, навчальних посібників, хрестоматій та ЕНК.

До наукової роботи кафедри долучається Рада молодих учених Університету (РМУ), яка є громадською організацією, формується з представників різних підрозділів Інституту віком до 35 років, у своїй діяльності зосереджується на сприянні професійному зростанню молодих учених. Також до сфери зацікавлень представників Ради входить обмін досвідом щодо подання навчального матеріалу, розроблення ефективних механізмів навчально-виховного процесу, впровадженні нових особистісно орієнтованих технологій у підготовці студентів. У Раді працюють і студенти, які займаються науковою роботою, магістранти (згідно з Положеннями про РМУ), окрім того, викладачі, що входять до Ради, допомагають у підготовці студентів до конкурсів та олімпіад.

Студенти напряму підготовки *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* цілеспрямовано залучаються до розробки планових тем випускової кафедри, за проблематикою яких готують курсові роботи, наукові статті, доповіді, повідомлення.

Кафедра ініціює роботу студентського Клубу соціальних комунікацій «Інтерактив» (керівник – доцент Г.В. Горбенко) за такими напрямками: зустрічі з фахівцями; майстер-класи та практичні заняття; розробка рекламної продукції (відео, радіо-ролики, друковані листівки); підготовка студентів до участі у фахових фестивалях.

У рамках Клубу створено студентський науковий гурток «Бібліотека у системі соціальних комунікацій» (керівник – доцент Прокопенко Л.С.). Основними завданнями гуртка є:

- формування у студентів інтересу до наукової творчості, навчання методиці й способам самостійного вирішування наукових і науково-практичних завдань, навичок дослідницької роботи та праці у наукових колективах;
- забезпечення активної участі студентів у проведенні наукових конференцій, конкурсів на кращу наукову працю, наукових семінарів;
- обмін досвідом організації й проведення наукової роботи;
- підготовка із числа найбільш здатних, активних і успішних студентів резерву наукових і науково-педагогічних кадрів;
- виявлення найбільш обдарованих і талановитих студентів, використання їх творчого й інтелектуального потенціалу для розв'язування актуальних завдань підвищення ефективності освітнього процесу;
- проведення профорієнтаційної діяльності шляхом залучення шкільної молоді до наукової творчої роботи.

Кафедрою було організовано студентські конференції:

- Студентська науково-практична конференція «Бібліотека в цифровому медіасвіті» (Київський університет імені Бориса Грінченка, 14 травня 2014 р.)
- Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Бібліотека у цифровому медіасвіті» (Київський університет імені Бориса Грінченка, 25 вересня 2015 року).

За матеріалами останньої видано збірку наукових доповідей студентів:

Бібліотека в цифровому медіасвіті: присвячується 20-літтю Української бібліотечної асоціації: матеріали Всеукр. студ. наук.-практ. конф., 25 верес. 2015 р., / М-во освіти і науки України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка; Укр. бібл. асоц.; уклад.: М. В. Макарова, Л. С. Прокопенко, В. Є. Сошинська; орг. ком. : О. Є. Бондарева [та ін.]. – Електрон. вид. – Київ, 2015. – 74 с. – ISBN 978-617-658-013-3.

Крім того, студенти напряму підготовки *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* беруть активну участь у наукових конференціях, які проводяться в інших навчальних закладах, зокрема, Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми економічного розвитку підприємств видавничо-поліграфічної галузі» (Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут», 2014-2015 рр.), II Міжнародній науково-практичній конференції студентів та аспірантів «Актуальні проблеми філології та журналістики» (Ужгородський національний університет, 2016 р.)

Студенти неодноразово ставали переможцями різноманітних наукових і творчих конкурсів. Наприклад, студентка 4 курсу Цюра Маргарита взяла участь у П'ятому Всеукраїнському студентському фестивалі виставкових технологій «ЕКСПО-ЗІРКА», м. Київ, 12 листопада 2015 р., який пройшов у рамках міжнародної спеціалізованої виставки «Освіта та кар'єра», де її наукова робота на тему «Виставкова діяльність суб'єктів книжкового ринку: зарубіжний досвід» отримала 3 місце у номінації «Виставковий маркетинг».

У межах співпраці з Українською бібліотечною асоціацією студенти напряму підготовки *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* під керівництвом викладачів публікують матеріали на офіційному сайті асоціації.

Для студентів напряму *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* на кафедрі активно проводяться наукові заходи: студентські конференції, засідання круглих столів, зустрічі з відомими вченими тощо.

Традицією стало проведення науково-педагогічними працівниками кафедри реклами і зв'язків з громадськістю окремих занять на базі Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського, Національної парламентської бібліотеки України, Національної історичної бібліотеки України, Державного музею книги і друкарства України. Це робить можливим вихід на новий якісний рівень підготовки здобувачів вищої освіти із глибокими і стійкими теоретичними знаннями та практичною здатністю творчо та самостійно розв'язувати актуальні проблеми, що постають у сучасній бібліотечно-інформаційній сфері.

Професорсько-викладацький склад кафедри здійснює рецензування рукописів науково-практичних, навчально-методичних посібників, підручників, наукових статей, підготовку відгуків на автореферати дисертацій на здобуття наукових ступенів докторів і кандидатів наук, опонування дисертацій. Наприклад, доктор наук із соціальних комунікацій, старший науковий співробітник Воскобойнікова-Гузєва О.В. була офіційним опонентом дисертації Вертій Ж.С. «Обслуговування читачів в бібліотеках для дітей: розвиток інноваційних форм» на здобуття наукового ступеня кандидата наук із соціальних комунікацій (Київ, 2013); кандидат культурології Макарова М.В. була офіційним опонентом дисертації Ковальчук С.П. «Національна книга в культурі України (кінець ХХ – початок ХХІ століття)» на здобуття наукового ступеня кандидата культурології (Київ, 2013) та дисертації Горбаня Ю.І. «Зберігання книжкових пам'яток як культурних цінностей в бібліотеках України» на здобуття наукового ступеня кандидата культурології (Київ, 2013); кандидат історичних наук, доцент Л.С. Прокопенко була офіційним опонентом дисертації Патрикей С.А. «Становлення та розвиток бібліографії історико-географічних регіонів України (20-і роки ХІХ – початок ХХІ ст.)» на здобуття наукового ступеня кандидата наук із соціальних комунікацій (Київ, 2012). Також доктор наук із соціальних комунікацій, старший науковий співробітник Воскобойнікова-Гузєва О.В. здійснювала наукове редагування таких монографій: «Інформаційна діяльність Державної науково-педагогічної

бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського: перспективи розвитку» (ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [авт.: Воскобойнікова-Гузєва О. В., Заліток Л. М., Зозуля С. М. та ін.], – Київ, 2015. – 245 с.) та Ісаєнко О.О. «Інноваційні бібліотечні технології інформаційного обслуговування» (Київ, 2011. – 165 с.); кандидат історичних наук, доцент Л.С. Прокопенко була рецензентом таких навчальних посібників з грифом МОН України: Гавура О., Коноплицька О. «Українське ділове мовлення» (Тернопіль : ТОВ «Новий колір», 2011. – 178 с.), Палеха Ю.І., Леміш Н.О. «Основи науково-дослідної роботи» (Київ : Ліра-К, 2013. – 320 с.), Палеха Ю.І., Палеха О.Ю. «Маркетинг інформаційних продуктів і послуг» (Київ, 2013. – 480 с.).

Високий рівень науково-педагогічної діяльності викладачів випускової кафедри засвідчують результати участі студентів Гуманітарного інституту у фахових конкурсах і олімпіадах, виступи на конференціях, публікація результатів наукових досліджень.

Висновок. Комісія констатує, що наукова діяльність випускової кафедри здійснюється на належному рівні, сприяє якісній підготовці бакалаврів за напрямом *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія*.

7. Матеріально-технічне забезпечення

Київський університет імені Бориса Грінченка використовує приміщення загальною площею 43728 м², з яких 41917 м² власні площі. Загалом це 5 корпусів, в яких для потреб студентів та викладачів функціонують їдальні, буфети, медичні пункти.

Для організації освітнього процесу облаштовано кафедри для професорсько-викладацького складу, є достатня кількість навчальних аудиторій для проведення лекційних, лабораторно-практичних занять, а також кімнати відпочинку. Приміщення оснащені стаціонарною звуко- та відеозаписувальною апаратурою, комплексом мультимедійної апаратури, проектувальними пристроями.

Провідним підрозділом Університету є бібліотека – сучасний інформаційно-комунікаційний та ресурсний центр. В Університеті також в наявності: 10 спортивних залів, плавальний басейн, спортивний майданчик, 2 стадіони; 4 актових зали на 1200 посадкових місць, конференц-зала на 200 місць, мультимедійна та звукозаписувальна студії, центри інформатизації освіти та мультимедійних технологій, навчально-виробничий комплекс «Астудія», музей грінченкознавства. Є і власна поліграфічна база – видавництво «Університет», яке здійснює видання підручників, посібників, методичних матеріалів, розроблених викладачами.

У навчальному процесі використовуються 1160 сучасних персональних комп'ютерів, 780 з яких мають доступ до Інтернету. Окрім того, в Університеті наявні 71 інтерактивний та 6 мобільних лекційних комплексів, дві студії з вивчення іноземних мов на 32 місця, 300 чотириканальних терміналів синхронного перекладу, чотири відео конференц-системи.

Підготовка бакалаврів за напрямом *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* здійснюється здебільшого на базі Гуманітарного інституту, який розташований в окремому приміщенні по вул. Тимошенка, 13-Б. Зазначений корпус являє собою одну з найсучасніших споруд освітнього спрямування.

Тільки у зазначеному корпусі приміщення для занять студентів складаються з 60 аудиторій, серед яких: 2 лекційні амфітеатри; 15 обладнано SMART-дошками, що дозволяє викладачам широко використовувати інтерактивні та мультимедійні засоби навчання; 13 комп'ютерних класів, у двох з них навчання може відбуватися з використанням сучасного лінгафонного обладнання. Всі робочі місця в комп'ютерних класах під'єднано до мережі Internet. У корпусі обладнані зони Wi-Fi.

Для проведення занять з фізичної культури використовується власний спортивний комплекс, розташований безпосередньо в межах корпусу. Спортивний комплекс складається з трьох спортивних залів (ігрового, тренажерного, гімнастичного) та басейну довжиною 25 м. Студенти і

співробітники інституту користуються гардеробом, їдальнею, буфетом, медичним пунктом.

Забезпеченість студентів і співробітників власними їдальнями та буфетами в приміщеннях Університету становить 100 %. На його балансі є 4 їдальні (1 у кожному навчальному корпусі), в т.ч. і в Гуманітарному інституті. Наявні приміщення відповідають вимогам санітарних норм.

Медичне обслуговування студентів і співробітників здійснюють медичні пункти, які обладнано сучасною медичною технікою. В Університеті є 4 медичні пункти, в т.ч. і в Гуманітарному інституті. Щорічно всі викладачі та студенти проходять флюорографічне обстеження.

Всі приміщення Київського університету імені Бориса Грінченка відповідають санітарним та протипожежним нормам і правилам, державним будівельним нормам ДБН В2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів».

Матеріально-технічна база в Університеті постійно розбудовується щодо осучаснення обладнання аудиторних приміщень, лабораторій для занять студентів, науково-навчальної бібліотеки, службових приміщень та приміщень для науково-педагогічного персоналу; постійно поліпшуються умови проведення занять для студентів.

Висновок. На підставі вищезазначеного комісія робить висновок, що матеріально-технічна база Київського університету імені Бориса Грінченка відповідає нормативним вимогам і дозволяє забезпечити якісну підготовку бакалаврів за напрямом *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія*.

8. Інформаційне забезпечення

Ключовим підрозділом Університету щодо інформаційного забезпечення є бібліотека з бібліотечним фондом 333075 примірників (станом на 01.10.2015). Щорічно фонд бібліотеки суттєво поповнюється новими виданнями та електронними підручниками.

Окрім підручників, посібників та спеціальної літератури у достатній кількості представлена довідкова література, монографії, збірники нормативно-правових документів, методичні матеріали, фахові періодичні видання.

Університетська бібліотека складається з Центральної бібліотеки та бібліотек-філій, розташованих у інших корпусах Університету. Кожна бібліотека має свій читальний зал та Інтернет-зал. Загалом в структурі бібліотеки виділено чотири читальні зали на 355 посадкових місць, в т.ч. 64 комп'ютеризованих робочих місця, які під'єднані до мережі Інтернет. У кожному корпусі є методичні кабінети, які також обладнані місцями для роботи зі спеціальною літературою і мають доступ до мережі Інтернет (в тому числі і через Wi-Fi).

Велика увага в бібліотеці Університету приділяється накопиченню та розширенню інформаційних ресурсів. Так, в Центральній бібліотеці, що розміщена за адресою вул. Тимошенка, 13-Б, функціонують електронні каталоги Kooha та АБІС ІРБІС, електронна колекція EBSCO, електронна бібліотека періодики Polpred.com, електронний репозиторій EPrints (працює в локальній мережі) та інституційний репозиторій, які дають змогу акумулювати, систематизувати та зберігати в електронному вигляді публікації науково-педагогічних працівників Університету. Завдяки інституційному репозиторию, який є ресурсом відкритого доступу, здійснюється поширення наукових матеріалів у світовому науково-освітньому просторі. 20 комп'ютерів у Центральній бібліотеці Університету працюють за технологією «тонкий клієнт». У поточному році було започатковано створення медіабібліотеки. Формування її ресурсу розпочато зі створення Інтернет-навігатора у відкритих освітніх та мистецьких ресурсах.

Гуманітарний інститут, у якому здійснюється підготовка бакалаврів за напрямом *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія*, здебільшого користується Центральною бібліотекою. Читальна зала в цьому корпусі розрахована на 110 місць, з них 25 комп'ютеризовані і підключені до мережі Інтернет.

Напря́м підготовки *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* забезпечено такими періодичними виданнями: «Бібліотечний вісник», «Наукові праці Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського», «Бібліотечна планета», «Вісник Книжкової палати», «Рукописна та книжкова спадщина України», «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія», «Библиотековедение», «Книжное дело», «Світ дитячих бібліотек» тощо.

Науково-педагогічні працівники і студенти мають постійний доступ до інформаційно-комунікаційних ресурсів мережі Інтернет завдяки достатній кількості відповідного технічного обладнання як в читальних залах бібліотеки Університету, так і в навчальних аудиторіях. У корпусі в цілому і в Гуманітарному інституті зокрема всі робочі місця в комп'ютерних класах з'єднано з мережею Інтернет як по виділеній лінії, так і бездротовій Wi-Fi.

Забезпечення студентів напряму *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* навчальними підручниками, посібниками, довідковою та іншою навчальною літературою відповідає акредитаційним вимогам (наявність щонайменше одного підручника на трьох студентів денної форми відповідно до списку основної літератури) та складає 100%. Дисципліни навчального плану в повному обсязі забезпечено необхідною літературою.

Висновок. Інформаційне забезпечення у Київському університеті імені Бориса Грінченка знаходиться на високому сучасному рівні і відповідає нормативним вимогам щодо акредитації напряму підготовки *6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія*.

9. Якість підготовки

Якості підготовки в Університеті приділяється значна увага. Результати моніторингу навчальних досягнень студентів (в тому числі і заліково-екзаменаційних сесій) є предметом обговорення на засіданнях випускових кафедр, Вченої ради Гуманітарного інституту і Вченої ради Університету.

У ході самоаналізу щодо підготовки студентів напряму 6.020102 *Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* були проведені комплексні контрольні роботи, зроблений аналіз двох останніх заліково-екзаменаційних сесій, проаналізовано результати проходження практик за три останні роки та результати захисту курсових робіт. Результати самоаналізу якості підготовки відповідають нормативним вимогам щодо акредитації.

Під час акредитаційної експертизи експертною комісією були проведені контрольні роботи зі студентами напряму підготовки 6.020102 *Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія*. Результати виконання комплексних контрольних робіт: цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки – успішність склала 100%; якість – 68,7%; цикл математичної, природничо-наукової підготовки – успішність склала 100%, якість – 69,6%; цикл професійної та практичної підготовки – успішність склала 100%; якість – 57,1%.

Комісія зазначає, що результати виконання комплексних контрольних робіт корелюються з показниками якості та успішності, що були виявлені при проведенні самоаналізу. Це свідчить про об'єктивність результатів самоаналізу та належний рівень підготовки студентів.

Експертна комісія вибірково перевірила курсові роботи, звіти та щоденники практики і за результатами перевірки констатує їх відповідність чинним вимогам та нормативам.

Висновок. За підсумками перевірки комісія вважає, що рівень підготовки бакалаврів за напрямом 6.020102 *Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* у Київському університеті імені Бориса Грінченка відповідає чинним нормативним вимогам до акредитації напряму підготовки.

10. Загальний висновок і пропозиції

Вивчивши результати перевірок контролюючих органів у Київському університеті імені Бориса Грінченка комісія констатує, що зауважень до освітнього процесу за спеціальністю, що акредитується, не було.

На підставі аналізу поданих документів і проведеної акредитаційної експертизи безпосередньо у Київському університеті імені Бориса Грінченка експертна комісія дійшла висновку, що підготовка бакалаврів за напрямом 6.020102 *Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* здійснюється на належному рівні, відповідає сучасним вимогам. Зокрема, організація освітнього процесу, кадрове, науково-методичне та інформаційне забезпечення, рівень матеріально-технічної бази, ведення документації, якісні показники підготовки бакалаврів зазначеного напрямку відповідають чинним критеріям щодо акредитації і забезпечують державну гарантію якості освіти.

Водночас комісія рекомендує:

- збільшувати кількість наукових публікацій викладачів у виданнях, що входять до наукометричних баз даних;
- активізувати участь студентів у Всеукраїнських і Міжнародних творчих конкурсах і наукових конференціях.

Висновок. Напрямок підготовки 6.020102 *Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія* у Київському університеті імені Бориса Грінченка може бути акредитований за освітнім ступенем бакалавра з ліцензованим обсягом 25 осіб денної форми навчання.

20.05.2016

Голова експертної комісії

Член комісії

З висновками ознайомлений

Ректор Київського університету
імені Бориса Грінченка

А. А. Соляник

Н. А. Бачинська

В. О. Огнев'юк

Голова експертної комісії

А.А. Соляник

Порівняльна таблиця
відповідності підготовки фахівців з базовою вищою освітою
у Київському університеті імені Бориса Грінченка
нормативам та вимогам до акредитації
напряму підготовки
6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника за освітньо-кваліфікаційним рівнем		
		Бакалавр (норматив)	Бакалавр (фактично)	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4	5
1. Загальні вимоги				
1.1.	Концепція діяльності за заявленим напрямом (спеціальністю), погоджена з Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласною, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями	+	+	
1.2.	Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання / заочна форма навчання)	25/-	25/-	
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності				
2.1.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	75	100	+25
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	92	+42
2.2.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін)	75	96	+21
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	96	+46
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	10	37	+27

Голова експертної комісії _____

_____ А.А. Соляник

1	2	3	4	5
2.3.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	75	86	+11
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	68	+18
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	10	18	+8
2.4.	Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін навчального плану спеціальності та працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи (% від кількості годин для кожного циклу дисциплін навчального плану)	-	-	
2.5.	Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	
2.6.	Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:	+	+	
	доктор наук або професор			
	кандидат наук, доцент		+	
3. Матеріально-технічна база				
3.1.	Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання навчальних програм (у % від потреби)	100	100	
3.2.	Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	70	
3.3.	Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (крім спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» і 0202 «Мистецтво», крім спеціальності «Дизайн»)	12	12	
3.4.	Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (для спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» і 0202 «Мистецтво», крім спеціальності «Дизайн»)	6	6	
3.5.	Наявність пунктів харчування	+	+	
3.6.	Наявність спортивного залу	+	+	
3.7.	Наявність стадіону або спортивного майданчика	+	+	
3.8.	Наявність медичного пункту	+	+	

Голова експертної комісії _____

А.А. Соляник

1	2	3	4	5
4. Навчально-методичне забезпечення				
4.1.	Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	
4.2.	Наявність освітньо-професійної програми підготовки фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	
4.3.	Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	
4.4.	Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану (% від потреби):			
4.4.1.	Навчальних і робочих навчальних програм дисциплін	100	100	
4.4.2.	Планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт	100	100	
4.4.3.	Методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	100	100	
4.5.	Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (% від потреби)	100	100	
4.6.	Забезпеченість програмами всіх видів практик ((% від потреби)	100	100	
4.7.	Наявність методичних указівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	+	+	
4.8.	Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у тому числі з використанням інформаційних технологій) (% від потреби)	100	100	
4.9.	Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	
5. Інформаційне забезпечення				
5.1.	Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, наявними у власній бібліотеці (% від потреби)	100	100	
5.2.	Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загальної чисельності студентів (% від потреби)	5	5	
5.3.	Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	4	12	+8
5.4.	Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернету як джерела інформації: наявність обладнаних лабораторій наявність каналів доступу	+ +	+ +	

Голова експертної комісії

А.А. Соляник

1	2	3	4	5
Якісні характеристики підготовки фахівців				
1.	Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1.	Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	
1.2.	Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	
1.3.	Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	
2.	Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1.	Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
2.1.1.	Успішно виконані контрольні завдання; %	90	100	+10
2.1.2.	Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	68,7	+18,7
2.2.	Рівень знань студентів з математичної, природничо-наукової підготовки:			
2.2.1.	Успішно виконані контрольні завдання; %	90	100	+10
2.2.2.	Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	69,6	+19,6
2.3.	Рівень знань студентів із професійної та практичної підготовки:			
2.3.1.	Успішно виконані контрольні завдання; %	90	100	+10
2.3.2.	Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	57,1	+7,1
3.	Організація наукової роботи			
3.1.	Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	-	+	
3.2.	Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	-	+	

20.05.2016

Голова експертної комісії

Член комісії

З висновками ознайомлений

Ректор Київського університету

імені Бориса Грінченка

А. А. Соляник

Н. А. Бачинська

В. О. Огнев'юк

Голова експертної комісії

А.А. Соляник

ЗВЕДЕНА ВІДОМІСТЬ
РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
студентами денної форми навчання з напрямку підготовки
6.020102 «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія»
у Київському університеті імені Бориса Грінченка

№ з/п	Дисципліна	Шифр і назва напрямку підготовки	Курс	Кількість студентів	Виконували ККР		Одержали оцінки при акредитаційній експертизі								Успішність, %	Якість, %	Самоаналіз	
					Кількість	%	5		4		3		2				Успішність, %	Якість, %
							Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
<i>3 циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки</i>																		
1.	Філософія	6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія	3 курс	18	18	100	4	22,2	10	55,6	4	22,2	-	-	100	77,8	100	82,3
2.	Іноземна мова (англійська мова)	6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія	2 курс	14	14	100	3	21,4	5	35,7	6	42,9	-	-	100	57,1	100	53,3
Всього за циклом				32	32	100	7	21,9	15	46,8	10	31,3	-	-	100	68,7	100	68,7
<i>3 циклу математичної, природничо-наукової підготовки</i>																		
1.	Бібліотекознавство	6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія	3 курс	18	18	100	3	16,7	9	50,0	6	33,3	-	-	100	66,7	100	70,6
2.	Книгознавство	6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія	2 курс	14	14	100	3	21,4	9	64,3	2	14,3	-	-	100	85,7	100	86,7
3.	Бібліографознавство	6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія	2 курс	14	14	100	1	7,1	7	50,0	6	42,9	-	-	100	57,1	100	57,1
Всього за циклом				46	46	100	7	15,2	25	54,4	14	30,4	-	-	100	69,6	100	71,7

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
3 циклу професійної та практичної підготовки																		
1.	Бібліотечний менеджмент і маркетинг	6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія	4 курс	15	15	100	3	20,0	5	33,3	7	46,7	-	-	100	53,3	100	53,3
2.	Аналітико-синтетична обробка документів	6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія	4 курс	15	15	100	4	26,7	4	26,6	7	46,7	-	-	100	53,3	100	60,0
3.	Бібліотечно-інформаційне обслуговування користувачів	6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія	4 курс	15	15	100	3	20,0	5	33,3	7	46,7	-	-	100	53,3	100	53,3
4.	Фондознавство	6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія	3 курс	18	18	100	5	27,8	7	38,9	6	33,3	-	-	100	66,7	100	70,6
Всього за циклом				63	63	100	15	23,8	21	33,3	27	42,9	-	-	100	57,1	100	59,7

Голова експертної комісії

Член експертної комісії

Директор Гуманітарного інституту

А. А. Соляник

Н. А. Бачинська

О. Є. Бондарева